

betale den betydelige Gjæld, jeg strax skal nævne, hvori Amtene staae til Staten, udgjør, om jeg huffer ret, kun 125,000 Rbd. aarlig, og er altsaa aldeles utilstrækkelig til Veienes Vedligeholdelse, der, naar hele Veinettet er færdigt, vil kræve en Sum af 370,000 til 380,000 Rbd. om Aaret. Det vilde jo derfor være aldeles urimeligt at beholde denne Skat, opkrævet særligt for særlige Udgifter; det er, naar dette Dieblik kommer, langt rigtigere at forhøje Landskatten saameget, at denne Veiskat af 125,000 Rbd., eller noget mere, hvis man kan forhøje den noget uden at træde for nær, strax bliver paa-lignet. Jeg skulde meget tilraade at forhøje denne Skat noget og deri see en Slags Op-gjørelse, ikke af et virkeligt Krav, som fra Kjøbstæderne idelig gjøres paa For-høielse af Landskatten eller Estergivelse af deres Bygningskat, men en Gave, givet een-gang for alle, for at bevæge dem til at tie i en Sag, hvori de i det Hele have en saa grove-lig Uret. Dette er en Maade, hvorpaa man kan affinde sig med Kjøbstadfordommen, og naar man kan blive af med en Fordom, der er saa indgroet som denne, selv for en ikke ringe Sum, troer jeg, man skal gjøre det, for om muligt engang at tilveiebringe en bedre Forstaaelse mellem Kjøbstad og Land. — Hvad nu selve Bygningskatten angaaer, som jeg senere skal komme til at omtale, men som jeg allerede her nævner, saa skal jeg bemærke, at det er fuld-stændig urigtigt at antage, at Kjøbstæderne ere stærkere beskattede end Landet. Vi have med Hensyn til en saadan Sammenligning aldeles Intet med Communeskatterne at gjøre, og det er en stor Feil; Kjøbstæderne begaae, at de tage dem med i Beregning. De skaffe sig Gas-belysning, rindende Vand og Behageligheder af alle Arter efter deres egen Tilskyndelse; paa Landet vandrer vi i Mørke, og naar Kjøbstæderne da derved have forskaffet sig Udgifter, saa siges der: Hvor vi ere betyngede, det er

dog rædsomt, og saa vende de sig til alle Andre, der ere nøisomme i deres Fordringer, og sige: Vi ere uretfærdigt betyngede ligeoverfor Eder. Men jeg maa bede de ærede Herrer, som her tale Kjøbstædernes Beskatningsag, og blandt Andre navnlig det ærede Medlem (Herk), som jeg nu har hørt betragter sig som Repræsentant for Aarhus — jeg vidste ikke, at det ærede Medlem var det, men jeg skal tage ham som saadan og indrømme, at han handler som saadan — om at regne Statskat mod Statskat, og det saavel efter Befolknings-tallet som efter Værdier, og saa skulle de ærede Medlemmer komme til den Erkendelse, at Lan-det hder langt Mere end Kjøbstæderne — Kjø-benhavn nærmer sig noget til Landet — men Landet hder meest af Alle. Jeg maa ved denne Leilighed bede erindret, at Tienden er en Ydelse til Staten — ikke den Tiende alene, som gaaer til Præsteskabet og til Kirken, men hele Tienden; som ydes, — thi det er Ydelsen, der skal læg-ges Mærke til, og ikke til, hvem der er Mod-tager —, og naar den kommer med, skulle de ærede Medlemmer see, at Landet er langt mere beskattet end Kjøbstæderne. Jeg siger ikke, at det er urigtigt, jeg siger tværtimod: Vi skulle, saavidt det er muligt, lade de Beskatningsfor-hold bestaae, som ere tilstede, og det af den meget simple Grund, at Beskatningsforhold, som have bestaaet i lang Tid, ere gaaede ind i Værdierne saaledes, at Værdien er depres-seret, nedsat i Forhold til den større eller mindre Skat, som ydes; men vi skulle huske paa, at det er ligesaadan for Kjøbstæderne som for Landet, og at altsaa den hele Klage ikke har Noget at betyde, selv om den var sand, og saameget mindre, naar den ikke er sand. — Jeg nævnte før Veikassen og skal nu gjøre opmærksom paa, at i Finanssaaret 1858—59 opgjordes i Regnskabet Veikassens Tilgode-; havende hos Amtene til c. 950,000 Rbd.